

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priključne naročnine se upravištvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nčl.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Alea jacta est!

Iz-pod Hrvatske nahaja se v ta čas vulkanska mina, a nad Hrvatsko se razprostirajo bolj in bolj črni oblaki, ki neprestano sevanjem bliska in gromkita grmenjem uspevajo, da stojimo na pragu velikih dogodkov. Ti dogodki so neposredna posledica duvalističnemu vladnemu sistemu v monarhiji Avstro-Ogrski. Ti dogodki so končni zreli plod današnje cislajtanske in transljajtanske poludržave. Kakor med Cislajtano in Transljajtano danes zija globok političen in narodno-gospodarski jež in prepad, istotako obstoji izmed Madjarske in Hrvatske ono nesrečno in ubijalno stanje, katero so povzročile z ene strani vse do sedaj obstoječe šovinistične in ultramadjarske vlade v Budimpešti in njihov politični in administrativni eksekutor in pooblaščenec v Hrvatski, onispiritus maleficus toliko Hrvatov kolikor Madjarov, a logično tudi vse monarhije Avstro-Ogrske, to je spiritus maleficus, ki nosi ime: hrvatski ban Khuen-Hedervary.

Nu, ni zloglasni ban Khuen-Hedervary ni nič drugega, negoli pravi plod one trozveze, v katero je našo monarhijo rvezal z jakimi verigami pokojni nemški kancelar Bismarck. Ali to stanje nemira in nesigurnosti, v kateri se v ta čas nahaja vsa monarhija Avstro-Ogrska, toliko v notranjem pogledu, kolikor v pogledu znanjem, naj pada na odgovorne rame centralne dunajske vlade, katera ni znala ekvilibrirati razmerja pravičnosti in državnih pravic Cislajtane proti brezobraznemu prizadevanju in povzdiganju nezakonitih in svojevoljnih aspiracij transljajtanske vlade v Budimpešti. Memento Austria! — Se ni prekasno!

Rešitev in bodočnost vse naše monarhije sloni na jedini resnici, da se smrtonosni in destruktivni vladni sistem duvalizma zruši. Tu ni drugega izhoda. Vsi narodi v Avstro-ogrski imajo ono prirodno pravo, ki je je Gospod Bog, ustvarjajoči svet, dal ne samo ljudem, ampak tudi najdrobnejemu črviču na tej zemlji: da se na temeljih svobode in prirodnih zakonov svobodno razvija, raste in goji. Jednaka prava za vsakogar! Unique sum! To, to naj Dunaj vzame pred oči v tem psihološkem momentu!

Nadpis, ki od vekov stoji uklesan na portalu dunajske cesarske »burge« in ki se glasi: *Iustitia regnorum fundamentum!* — postane potem v pravo podlago in moč novi, mladi, jaki in pred vsem svetom spoštovani in respektirani monarhiji Avstro-Ogrski.

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Spisal **Ksaver-Sándor-Gjalski**; prevel **M. C. XXXII.**

»Uboga moja sestra!« — je vzdihala bolno in neprestano jej je plavala pred očmi slika nesrečnice, kako obupno blodi po snegu in kliče po Levu ter siloma išče smrti. Vera se je od groze in usmiljenja — od žalosti po ran — izgubljeni sestrin kar zvižala kakor v krčih in telo se jej je stresalo od časa do časa. Prav tako jej je bilo, kakor da se enkrat doživlja njeno izgubo — ah — ah koliko strašnejše, nego prvokrat; sedaj je vedela da ni moralo biti tako. Vso noč so jej te misli križale po glavi. Poleg tega ni mogla umeti, da je Lev — nje ljubljene, v nje očeh popolni Lev — mogel storiti takov greh. Pogaziti zvestobo deklice — pa taki deklici — takemu angelju, kakor je bila Blanka! Ne — ne — tega ni mogla verovati. »Ali, ko sam priznava —!« in glavica se jej je tužno povešila k nedrim. »A jaz ga vender ljubim — jaz ga ljubim silno — brez zavesti, s povešeno glavo, popolnoma

Mi na tem mestu danes smatramo za svojo sveto dolžnost iskrenih in resnih novinarjev, da naglašamo važnejše točke. Vsebinska našega članka in svrha njegova ni zamišljena in adresirana samo na adresu našega prejasnega vladarja Frana Josipa I. in na našo centralno vlado na Dunaju, ampak istodobno na addresso vseh Slovanov brez razlike v vsej monarhiji Avstro-Ogrski.

Mi izjavljamo, in to v ime vseh Slovencev, za katere naš list živi in dela, da Hrvatska ne sme propasti, niti biti samo voljnij plenom in pašalikom madjarskih vlastodržcev in njihovega administrativnega eksekutarja v Zagrebu, bana Khuena-Hedervarya! Mi akcentuiramo, da Hrvatska ni nikaka madjarska satrapija. Hrvatska je avtonomna in svobodna kraljevina, katera na temelju hrvatske-madjarske nagodbe ima ista prava in iste svoboščine, kakoršnje ima Ogrska. Naj se iz Hrvatske in Slavonije odpravijo in odstranijo tisoči madjarskih železniških uradnikov, ki od jutra do mraka z azijsko brezobraznostjo žalijo hrvatsko narodnost in hrvatsko šustvovanje! Hrvatje zaslužijo to kakor svobodni državljani monarhije Avstro-Ogrske in kakor zvesti po daniki svojega hrvatskega kralja! Kajti: Hrvatje so bili, ki so vsikdar prelivali svojo kri na bojnih poljih in državi in izven nje za kralja, za prestol in za obstanek države Avstro-Ogrske.

Zato naj se odpravijo nezakoniti madjarski grbi z javnih državnih posloj v Hrvatski-Slavoniji. Naj se na poštah in brzojavnih uradih uvedejo hrvatske tiskovine in izključni hrvatski službeni red! Naj se ponovi in pravično stilizira nagodba med Hrvatsko in Madjarsko, kateri nagodbi kakor prva *conditio sine qua non* naj bo vključena popolna finančijelna samostalnost Hrvatske!

To so one važne in kapitalne točke, katere, ako se izvedejo, rešijo v interesu dobrega miru in reda ne samo Hrvatsko in Madjarsko, ampak dosledno tudi monarhijo Avstro-Ogrsko od silne katastrofe, ki bi bila drugače neizogibna.

Zgodovina vseh slovanskih plemen v monarhiji Avstro-Ogrski pisana je do danes krvavim peresom na žalostnih straneh neprestane tuge, nevolje in borbe. Ali to, kar se danes dogaja v Hrvatski pod vladanjem lokavega, brezsrčnega in trdega hrvatskega bana Khuena-Hedervarya, to žali vse meje politične modrosti, to je: lojalnosti nasproti naši vladajoči dinastiji in nasproti vsej državi. In ta njegova politika grozi z veliko državno katastrofo.

Apeliramo na vse naše brate Slovanov

večno ga ljubim!« — izvijala se jej je vsaka beseda obupnim klicem in v takem hipu je občutila celó nekaj kakor ljubosumnost proti sestri — pokojnici in vsa duša se jej je uprla proti misli, da bi Lev pripadal kateri drugi. Nu, tedaj zdelo se jej zopet grešno in sramotno. »On je ljubil mojo sestro — po pravem bi moral biti on danes kakor moj brat — jaz ga ne smem ljubiti! Ah — pa kako! Ali sem izgubila vso ljubezen do svoje drage Blanke? Ali morem pozabiti?« Na drugo stran pa jej je govoril razum, da je to njeno umevanje pretirano, da Blanka ni več — in krščanska dolžnost da jej je — odpustiti!

Že je prišel čas za obed — druga ura popoldne, a Vera se ni izšla iz svoje sobe. Tudi in mislila, da bi šla kaj pogledati. Hkratu je skočil v sobo Krtica, ves blede in prestrašen v obrazu.

— Gospica Vera — za Boga, nesreča! Gospodu je slabo. V nezvesti so — zadela jih je kap.

— Gorje — je vskliknila Vera in je zbežala iz sobe.

Albanić je ležal v svoji sobi na postelji brez zavesti, s povešeno glavo, popolnoma

monarhiji, da brez vsacega odlašanja, takoj, z dostojanstvom, ali pravim sočutstvom in železno voljo dajo viden znak svoje bratske slovanske ljubavi do gaženih in proganjanih bratov Hrvatov. Naj vsi Slovani monarhije takoj na javnih shodih dvignejo svoj jaki glas, ki naj se čuje gromovito, bistro in lojalno vse do dvora našega vladarja na Dunaju, a ta glas naj preide tudi državne meje naše monarhije, kajti osvedočenai smo, da bo ves izobraženi svet brez razlike simpatiziral z nesrečno in gaženo Hrvatsko in s proganjenimi Hrvati.

Italija, ta klasična zemlja svobode, umetnosti, pesništva in urojene pravičnosti, kakor najbližja sosedica nas adrijanskih Slovencev: tudi ona je bila tužna sirota brez svobode in brez edinstva. V tej zemlji so mnogi in mnogi evropejski intelekti sesali va-se občutke človekoljubja in plemenitosti. Mi cenimo, da se ravno v ta čas vžge za gažene Hrvate ona iskra sočutja in simpatije, ki je gorela iz srca in v sreih vseh plemenitih narodov in ljudi, ko so tudi oni živeli in trpeli brez svobode, človečanskih in narodnih pravic.

Na temelju teh dejstev mislimo, da tudi italijansko novinstvo uvidi, da vsaka ptica na tem svetu ljubi svobodo in srečna je, dokler jo ljudje ne ulove in zaprejo v kletko. Tudi v zaporu ptica peva, ali njena pesem ni tako zvočna, ljubezujiva in naravna, kakor tedaj, ko jo peva v divni svobodi na zelenem drevesu kraj žuborečega vodnega vira.

Bog velik zna, samo on, da-li nedeljna bodočnost ne upriliči med vsemi Slovani in vsemi latinskimi narodi za srečo in za blagor te naše stare Evrope ono vez, ki bo v podlago političnemu zadovoljstvu in narodnogospodarstvenemu blagostanju vseh evropskih narodov brez razlike.

Zaključujemo. Naše prepričanje je, da so časi, v katerih sedaj živimo, jako važni in resni, toliko za nas Slované v monarhiji, kolikor za monarhijo samo. To nam potrja tudi uvodni članek italijanskega lista »Corriere della Sera«, ki se v včerajšnji številki tega lista nahaja na prvem mestu pod naslovom »L'Italia e l'Austria Ungheria«. Zmisel tega članka je ta: ako Avstro-Ogrske ne bi bilo, bi jo morali vsvariti. A to isto je rekel svoj čas tudi češki historik in domoljub Palacki. Čuden je ta članek v »Corrieru«, ali za današnji čas simptomatičen. Iz tega članka jasno izvira, da je Avstro-Ogrska potrebna za ekvilibrij evropskih držav. Ali mi, kakor Slovenci, a zato tudi kakor Slovani, izjavljamo, da ta Avstro-Ogrska brez nas Slovanov ni mogoča. Kdor hoče Avstrijo, mora hoteti tudi nas in naša prava! Zato naj

brez zavesti ter popolnoma zamrlima rokama, spuščeni proti tlo. Karte so mu padle iz njih. Obraz mu je bil modre barve kakor aljiva, očesi stekleni in izbuljeni z razširjenimi zenicami in zaprtimi, ali bolj povešenimi trepalnicami. Usta so se mu bila zakrivila na levo stran in zaspnila. Dihal je težko in počasi in s hripavim glasom.

— Oče — kaj ti je? — je zakričala Vera in se vrgla poleg njega, vsa tresoč se od strahu in žalosti. Tedaj pa se je hitro vzdramila iz svoje groze ter je sama privzdignila veliko telo očeta, da se je vzravnalo, mu slekla jopič in skočila ven iz sobe, a za hip je bila že nazaj in mu stavljala gorčične obkladke. Krtica je mej tam poslal po zdravnik in po duhovnika.

— Dobro bi bilo, da bi mu noge visele. Videl sem že doktorje, ki delajo tako — je rekel Krtica, a ni si upal, da bi se dotaknil bolnika. Vera je nemudoma storila tako, premestivši blazine. In zopet je z ne navadno močjo sama privzdignila kakor svinec težko telo in je prekladala.

— Ah — je-li nevarno? Kaj mislite Krtica? Morda bo Bog milostljiv. Saj — kaj bi jaz brez svojega očeta — oh, mili

se nam vsem Slovanom daje, kar nam pripada po božjem in človeškem pravu!

Kompetentni faktorji v naši monarhiji naj nemudoma prične v tem zmišlu s Hrvatsko in naj jo osvobode, da bo svobodno živela svoje življenje. Kajti Hrvatska je ključ za Balkan in brez Hrvatske se ne ide na Balkan!

Neki stari avstro-slovanski politik.

Politični pregled.

V Trstu, 15. maja 1903.

Italija in Avstro-Ogrska. — Pod tem naslovom prinaša milanski »Corriere della Sera« važen uvodni članek, v katerem se bavi z razmerjem med našo državo in Italijo. Članek oistro kritizira politiko Italije, katera da je neiskrena nasproti naši državi in od katere politike bo imela Italija le velike škode, in pravi, da bi morala Italija tesno združiti se z Avstro-ogersko ter žnjo soglasno postopati v balkanskem vprašanju. Italija da je bila že mnogo oškodovana radi tega, ker svoječasno ni hotela slediti pozivom Anglije in Avstro-ogrske, da bi se tema dvema državama približala. Pozneje pa da se je v Italiji radi tega vpolo proti Avstro-ogrski, v kar pa se ni imelo nikake pravice, ko se je bilo prej gluho za njene pozive.

Sedaj da vodi Italija zopet tako zgrešeno politiko, kakor v minulosti; ona je z Avstrijo v zvezi, a vender ne v prijateljstvu, kar je popolnoma nerazumljivo.

Na to opozarja med vrstami skoraj neopazno na laško irredento, katero meni, da bi bilo treba zatreti, ako se hoče doseči, da pride med Italijo in Avstro-ogersko do prirčnih razmer.

Potem povdarja članek, kako je Avstro-ogrska v tesnem sporazumljenju se svojo tekmovalko Rusijo v zadevi balkanskega vprašanja, a Italija, ki je zaveznica Avstrije, mora to nastopanje teh dveh vlasti od daleč gledati in niti ne ve, kaki so zadnji cilji Avstro-ogrske in Rusije. Italija da stavi vse svoje nade v ohranjenje sedanjega stanja na Balkanu, o katerem stanju je vsakdo prepričan, da se mora v kratkem zrušiti. Kakoposledice bo imelo porušenje sedanjega stanja na Balkanu za Italijo? vprašuje se članek, na kar odgovarja, da Italija, ne more od porušanja posestnega stanja pričakovati nič dobrega, ker se za tak slučaj ni pripravila.

Članek priporoča Italiji, naj bi popravila svojo pogreško in naj bi složno z Avstrijo in Rusijo postopala v balkanskem vprašanju in sicer radi tega, ker ima Italija jednake interese kakor Avstrija.

dobri moj oče — je govorila deklica, gledajoča na bolnika, kateremu se je obraz izpreminjal bolj in bolj in se nekako raztezal. — Telo se je začelo tresti. Na čelu se je prikazal pot. — Vera ga je brisala z golo roko.

— Ah, Krtica — pot mu je tako hladna — je zaupila Vera in črna slutnja jej je obvezala dušo, in je s silo hotela udušiti nado, katero je še vedno oživila otroška ljubezen. A v sobi je bila tišina — bilo je tiho — grozno. Samo hropenje bolnikovo in tiktakanje ure je bilo čuti.

Zunaj je zalajal pes — in Veri se je zdelo, da čuje žalostni glas čuka — nekje na vrtu. Stresla se je. Došel je župnik Djaković, a Vera se je spustila v silen jok, ko ga je zagledala. Župnik je opravil sveti obred in je tolažil deklico, ko je odhajal. Oa je le bolno prikimavala z glavo.

— Samo da bi prišel zdravnik! — je vzdihnila deklica čez nekoliko časa. V isti hip je nekdo potrkal na vrata. Bil je oskrbnik iz Lipnjaka; došel je po pogodbo, ako so jo »gospod« podpisali.

(Pride še.)

Na to se bavi članek z vprašanjem o event. razpadu Avstrije in pravi, da bi Italija ne imela prav nikake koristi od takega razpada, marveč le veliko škodo, ker bi jej prišel na vrat pangermanizem. Avstrija da je v obrambo Italiji, kakor je tudi Italija v obrambo Avstriji.

Radi tega da se morati obe ti dve državi združiti v skupno obrambo in odstraniti vsa navkrižja, katera ju ločijo. Članek noče preiskovati, katera država je več kriva na napetih odnosih med obema državama, a Italija da mora priznati svojo krivdo in jo popraviti. Ako bila Avstrija sedaj v balkanskem vprašanju poleg od strani Rusije podpirana tudi od Italije, bila bi močnejša, Italija pa bi vsled tega imela zagotovljene svoje interese v Jadranskem morju.

Slednjič izreča članek željo, naj bi se sedanje stanje na Balkanu ohranilo vsaj toliko časa, da bi Italija imela časa približati se naši državi ter da bi se zveza utrdila s pristranostjo in pravim prijateljstvom.

Dogodki na Hrvatskem. Bankerotni zistem na Hrvatskem si je tako le priredil svojo postopanje nasproti dogodkom na Hrvatskem: na znotraj si pomaga s krutim nasiljem, na zunan pa z najdržajejo lažjo. V tem pogledu je res ni vrstnice Hrvatski med vsemi evropskimi državami: povsodi na svetu in tudi v sami Turčiji je to izključeno, da bi se v deželi vršili taki dogodki, a da bi v domačem novinstvu ne čitali ni besedice o tem. Niti najsuhoparnejše novice ne smejo prinašati hrvatski listi. Nekega dne je bil »Obzorje« zaplenjen radi novice, v kateri je naznanjal, da je bil — prejšnjega dne zaplenjen!! Saj bi se človek zakrohotal, ako bi ne bilo tako neizmerno žalostno! Celo privatna pisma oddajajo ljudje na pošto le s strahom.

Karakterističen je nastopni slučaj. V Zagrebu so hoteli zapreti nekega odličnega mešarja. V tem je pristopil deželni veterinar-ski nadzornik dr. Radoslav Kristof, izjavivši, da je on pripravljen pričati, da je dotičnik nedolžen. To je bilo zadosti, da so Kristofa penzionirali.

Od vseh strani gonijo ljudi uklenjene v zapore. Iz Gologorice so gnali na sodišče v Belovar skupno uklenjene 84 moških in 4 ženske. A nikjer ga ni nobenega pojava, ki bi bil naperjen ali proti državi, ali proti monarhiji, ali dinastiji; ampak jedino le proti zistemu, ki guli narodu, in proti nositelju sistema, grofu Khuenu Hedervaryju. Toliko srda, takih elementarnih izbruhov ne more izzvati nikaka umetna agitacija. Tu je resnični agitator edino le — ničvrednost sistema.

Danes ni nikakih vesti iz Hrvatske. Ta tišina napolnjuje človeka še bolj z grozo, kajti vsi imamo občutek, da od vsega tega, kar se godi tam doli, ne dozajne svet niti — stoti del. Tega n. pr., da v Križevcih že obešajo ljudi, ne bi bili doznali, ako ne po privatnih zaupnih virih. Tišina ne le — da ne deluje na nas pomirljivo, ampak nas posebno vznemirja.

Ali hrvatski narod noče kloniti duhom; saj ga uči zgodovina, kako je ravno iz takih dogodkov čisto narodom vzevalo odrešenje — svoboda.

Z ozirom na vse to zveni pač kakor krvava ironija, da je ban v razgovoru z nekim madjarskim časnikarjem izjavil, da Hrvatom ni zameriti, ako so se uprli proti samomadjarskim napisom. Ironija je namreč v tem, da stoji dejstvo, da ni ban Khuen Hedervary nikdar niti z mezinema ganil, niti besede izrekel proti neprestanemu kršenju nagodbe od madjarske strani in to še posebno v jezikovnem pogledu. Silno odgovornost, ki bremeni na njem pred vsem civilizovanim svetom radi vnebovpijočih dogodkov v njegovem službenem področju, bi hotel mož manjšati s hinavskimi besedami.

Nikdar se ni zavedal dolžnosti hrvatskega bana, nikdar ni ščutil interesov poverjenega mu naroda, mirno je dopuščal — on, hrvatski ban — da se je narodu hrvatskemu pil mozeg in kri; sedaj pa, ko grehi njegovih dejanj prinašajo krvav sad in narod javno proklinja njegovo ime, sedaj hoče z eno hinavsko besedo zakriti, kar je grešil tekom dolgih 20 let.

Iz ogerske zbornice. Včeraj se je v ogerski poslanski zbornici po tolikem času zopet enkrat oglašil eden izmed tistih 40 mamelukov, ki naj bi bili zastopniki Hrvatske, a so v resnici le lakajji Madjarov, izdajalci hrvatskega naroda. Junak dneva je bil poslanec Tomašić, ki je zopet vstal samo zato, da je na novo uverjal Madjare o uda-

nosti in pokornosti hrvatskih poslancev nasproti nadutim Madjarom.

Govornik je povdarjal skupnost Ogerske in Hrvatske, ki temelji na pragmatični sankciji in še bolj v zgodovini obeh dežel. Nobeden Hrvat ne želi, da bi se ta vez zrušila. Zatrjeval je potem, da se agitacija vodi od oseb, ki prebivajo v mejah ogerskega kraljestva in ne na Dunaju ali celo v inozemstvu.

Začetkom te seje pa je Košutovec Hollo stavil na ministerskega predsednika vprašanje radi sviranja cesarske himne o priliki slavnosti, ki se je vršila dan poprej na Donavi. Trdil je, da je sviranje cesarske himne na Ogerskem provokacija za Madjare. Ako se pred kraljem ne more prirediti slavnosti brez sviranja cesarske himne, pa naj se take slavnosti sploh opuščajjo. Prosil je vlado, naj bi s takimi provokacijami ne zadevala ob občutljivost naroda.

Tržaške vesti.

Javen shod radi dogodkov na Hrvatskem. Vest, da sklicujeta prof. Mandić in dr. Otokar Rybář javen shod radi dogodkov na Hrvatskem, je vzbudila v vsem našem meščanstvu, in med našimi okoličani, pravo, resnično zadoščenje. Vsi duhovi so kar preokupirani od dogodkov na Hrvatskem, najpriprosteji ljudje kar požirajo vesti po listih in se zgražajo, vsepovsodi se pojavlja iskreno sočutje s trpečim hrvatskim narodom, in vse želi dati na primeren, dostojanstven način izraza svojim čustvom. Zato odobruje narod naš v mestu in po okolici sklep g. prof. Mandića in dra. Rybářa, s katerim mu hočeta dati priložnost, da z dostojanstveno manifestacijo izreče svojo sodbo o dogodkih na Hrvatskem in izrazi to, kar mu kipi v srcu in v duši.

»Slovenec« in »Slov. Narod«. — Teritorij bratskega nam naroda hrvatskega je te dni pozorišče veleresnih dogodkov, ki utegnejo odločevalno vplivati na bodoči razvoj vseh nas Slovanov na jugu monarhije in torej tudi nas Slovencev. Pod utisom krvnega sočutja na eni strani, a na drugi strani v skrbi za lastno bodočnost, radi katere treba, da dajemo narodu hrvatskemu v teh resnih časih čim več moralno zaslombe, smo želeli, da naj se narod slovenski kaže te dni jedinstvenega in čim možno v lepši harmoniji. V ta namen smo odločili, da se bomo par dni izogibali vsaki ostreji polemiki med nami.

»Slovenec« in »Slovenski Narod« hočeta drugače. Prvi nas dreza vsaki dan, drugi pa nam je privoščil v svoji sinočnji številki zopet nekoliko svojega znanega — sarkazma. Odgovor jima pride jutri.

Na znanje! Sedeži za koncert »Slovenskega pevskega društva« v nedeljo dne 17. t. m. prodajajo se — kakor že večkrat javljeno — v kavarni »Commercio« in sicer do nedelje do 2. ure popoldne, a potem pri blagajni gledališča »Fenice«. Toliko na znanje onim, ki nameravajo še vzeti sedeže. V njega lastnem interesu, da se namreč izognemo prevelikemu navelu pri blagajni gledališča, priporoča se al. občinstvu, da si kolikor mogoče precej preskrbi sedeže. Na razpolago so tudi tri lože.

Za vseučilišče v Ljubljani! Z Dunaja smo prejeli v naglici napisano kratko vest, ki nam javlja, da je včerajšnja manifestacija za vseučilišče v Ljubljani sijajno vspela. Manifestacije so se udeležili dijaki vseh slovenskih plemen. Važnost in pomembnost shoda je poveljavala navzočnost večih državnih poslancev. Vsprejeta resolucija pozivlja državne poslance, naj uvedejo parlamentarno akcijo v uresničenje te naše aspiracije.

Shod je izjavil tudi svoje simpatije balkanskim Slovanom, borečim se za svojo svobodo.

Po shodu so priredili dijaki hrupno demonstracijo pred uredništvom glasovite »N. Fr. Pr.«, ki — zvesta svojemu »prokletemu rokolodstvu« — najnesramneje falzifikuje dogodke na Balkanu in sramoti slovenska plemena. V znak svojega ogorčenja so dijaki sežgali en izvod tega lista. Tudi pred vseučiliščem so dijaki demonstrirali, prepevaje slovenske pesmi.

Audiat et altera pars. Včeraj smo priobčili članek, došel nam pod naslovom: »Slovenski sgrarec za Madjare«. V tem članku kritikuje avktor nastopanje gospoda državnega poslanca Povšeta in odločno odklanja stališče, ki je je zavzel ta gospod kakor referent v carinarskem odseku zbornice poslancev.

Stvar poseza v življenski interes naše države polovice in specijalno tudi našega, povprek siromašnega naroda. Radi tega interesa je slovenskim novinarjem v dolžnost, da povspešujejo javno razpravo ob vprašanju: ali naj smo mi Slovenci za visoko carino na kmetijske proizvode, oziroma: ali naj kolikor le možno zapiramo meje konkurenci iz inozemstva?!

Uvažujoči važnost stvari, nismo mogli drugače, nego da smo priobčili gori označeno mnenje; izjavljamo pa, da so naši predali odprti vsakomur, ki bi želel poseči v razpravo, oziroma zastopati mnenje, ki se oddaljuje od mnenja našega včerajšnjega avtorja. To je zopet eno tistih vprašanj, o katerih moremo razpravljati brez vsacega ozira na naš domači preprič; to je vprašanje, ki zadevuje vseh enako, brez razlike, kateri domači struji pripadamo.

Ravno včeraj, ko je bil rečeni članek že v rokah stavca, smo prejeli iz Ljubljane od spoštovane osebe, ki pa ni člen katoliško-narodne stranke, to-le notico s prošnjo, da jo objavimo:

»Minoli teden je referiral v carinarskem odseku gospod državni poslanec Povše. Kakor smo izvedeli od zanesljive strani, delal je gospod poslanec Povše na tem referatu sedem mesecev. Zato pa je bilo poročilo vsprejeto z veliko pohvalbo. Vsi člani odseka so priznavali, da tako izbornega poročila že dolgo ni bilo čuti v tem odseku. Gospodu poslancu so čestitali na tem vspehu pripadniki vseh strank brez izjeme in »Slovenska zveza« mu je votirala enoglasno pohvalo.

Čudno se nam zdi, da slovenski listi molče o tem ter da se sploh tako redko poroča o zaslugah tega vsestranske marljivega in delavnega moža.

To poslednje očitjanje je očevidno naperjeno tudi na adresu našega lista. To nas sili, da izpregovorimo tu odkrito besedo. Res je, da mi malo ali skoro nič ne poročamo o dogodkih v »Slovenski zvezi«. Ali krivda naj se ne vala na nas — mi jo odklanjamo najodločneje. Mi nečemo stikati ne po namenih in ne po vzrokih, marveč konstatujemo le obstoječe dejstvo, da »Slovenska zveza« kakor skupnost in tudi nje posamični člani nekaj časa sem nekako ostenativno ignorirajo naš list, o tem pa se nam od izvestne strani še rogajo, da nimamo poročevalcev o dogodkih, ki se vrše v klubu samem. Tega pa se ne more zahtevati od nas, da bi morali vedno še le po družih listih iskati, kar se dogaja v klubu, ki je naš.

Kakor smo že rekli: mi nečemo stikati po vzrokih in namenih, nečemo ničesar insinuirati in tudi nečemo rekrimirati; zabeležiti smo hoteli le obstoječe dejstvo in pa podati izjavo, da nam ni bila nikdar navada, da bi se hoteli komu usiljevati.

Ali da se še enkrat povrnemo k stvari sami. Po gornjem obrazloženju menda ne treba povdarjati še enkrat, da nas ni vodila morda animoznost proti kateri stranki, ko smo se odločili za priobčenje včerajšnjega članka. Kar pa se dostaje osebe gospoda poslanca Povšeta, moramo seči še nekoliko dalje v svoji izjavi. Od srca nam prihaja priznanje, da je g. Povše med najsposobnejši in najmarljivejši slovenski poslanci. Simpatičen nam je kakor človek, a še simpatičnejši kakor lojalen in koncilijanten politik. Glasno izjavljamo, da je nam tržaškimi Slovincem gosp. Povše najsimpatičnejša oseba v katoliškem narodnem taboru!! In naše prepričanje je trdno, da bi bilo marsikaj drugače in — bolje, ako bi bili na delu katoliško-narodne stranke sami — Povšeti.

Tako je naše prepričanje. Če smo torej dali in če bomo eventuelno še dajali protora glasovom, ki se ob tem ali onem vprašanju ne bodo strinjali s stališčem, ki je zavzemlje ali zavzame g. Povše, svet naj bo uverjen, da nas vodi le stvarni oziroma spoštovanja in simpatije pa ne bomo nikdar odrekli temu gospodu, dokler bo tak, kakor je bil in je dosedaj!

Dogodki v Riemannih. Današnji »Piccolo« prijavlja nastopni dopis z Dunaja:

»Biskup grško-katoliške dijeceze na Hrvatskem, dr. Drohobecki iz Križevcev, ki je dobil nalog, naj si prizadeva, da občina sv. Jožeta v Riemannih v Istri odstopi od namernega prestopa v pravoslavno vero, je bil vsprejet te dni od cesarja v avdijenči, kateremu je obširno sporočil o stvari.

Cesar je izrazil željo, da se ne opusti noben poskus v ta namen, da se poravna konflikt med občino in cerkvenimi oblastmi.

Zdi se, da se bodo odslej v Riemannih cerkveni obredi vršili v slovenskem jeziku, in da eden členov občine dobil nalog da bo začasno opravljal molitve na slovenskem jeziku, dotlej, da bo umeščen slovenski svečenik.

To sporočilo »Piccolovo« se ne odlikuje s posebno jasnostjo; temveč razloga za nas, da se vzdržimo vsake opazke.

Razmere na c. k. gimnaziju, oziroma pangermanska ideja. Da na našem c. k. gimnaziju vladajo čudne razmere, odkar so bili razni za pangermansko idejo prenavdušeni profesorji premeščeni v Trst, to se je povdarjalo že večkrat v tem listu. A da je možno kaj takega, kar se je zgodilo v soboto dne 9. t. m. v Ogleju, kamor so izleteli dijaki više gimnazije ter četrtega razreda, tega si vendar ne bi bili mislili. Poznamo sicer prof. Starka, ki ob vsaki, tudi najmanjši priliki zabavlja čez Slovence, a osobito čez Čehe; potem prof. Unterforcherja, ki je tudi znan kakor velik Pangerman, ki pa se vsaj v šoli zna nekoliko brzdati; prof. Schwessingerja, došlega pred kratkim v Trst, ki je, prišedši enkrat k črni deski, nastavljeni blizu konferenčne sobe, in zapazivši neki samo v hrvatskem jeziku napisani natečaj pzijskega občinskega zastopstva radi neke štipendije, zamrmral: Brrr... ter takoj odšel... in še nekatere druge velike »prijatelje« Slovanov! Toda, da umejo in smejo njim v pouk izročene učence vzgojati v takem duhu, da se ti (učenci) čutijo srečne, da morejo ugoditi želji takega profesorja s tem, da mu pevajo »Die Wacht am Rhein«: to pa preseza vse meje dovoljenega.

Toda čujte fakt! Učenci šestega razreda so bili v Ogleju (ob priliki izleta) skupao s prof. Starkom in Comparetom v neki gostilni. Razpoloženje dijakov je bilo — naravno — najboljšje ter so prepevali vsakovrstne nemške in laške pesmi, med zadnjimi tudi tržaško himno. A bilo je videti, da prof. Stark se ne zabava ravno najboljšje. Kaj so se izmislili nekateri nemški dijaki? No, »da bi napravili uslugo« prof. Starku poznajoči njegovo mišljenje — zapeli so »Die Wacht am Rhein«. Se li vam zdi to, dragi čitatelji, verjetno?! Torej oni so znali kaj njemu najbolje ugaja, kar bi ga najhitreje razveselilo. Kako ne bi znali, ko mož poučuje v tem razredu — zgodovina?! In zgodovina je najbolj prikladna, da se o predavanju iste razlagajo lastni nazori in svoja čustvovanja. Ko predava o Slovanih, a posebno o Čehih, to nima povedati družih stvari, nego zaničevanja. Ko pa govori o Nemcih, to vam je ves entuzijazem in z zanosom razlaga na dolgo in široko vse vrline nemškega naroda, tako, da se še njegovim dijakom dozdeva kakšnekoli stvar vendar presmešna ter se res — smejejo! Potem pa jim kliče: »Sie haben kein Verständniss für grosse Dinge« (nimate zmisla za visoke stvari).

No, pojdimo dalje. Kako pa se je vedel naš g. prof. Stark. Morda je posvaril dijake, da to ne gre, da bi učenci avstrijske c. k. gimnazije prepevali take pesmi? Kaj še! Pridružil se jim je, da so vsi skupno zapeli gori označeno pesem.

Lep sad gimnazijske vzgoje! C. k. deželni šolski nadzornik dr. Swida more biti povsem zadovoljen. Torej zato je bil prof. Stark premeščen v Trst, da bo popolnoma neovirano vršil svojo — veliko misijo?!

Ko so nemški dijaki odpeli pesem »Die Wacht am Rhein« mislili so slovenski dijaki, povsem logično: če je dovoljena ta pesem Nemcem, bo tudi njim dovoljeno zapeti našo himno, ki pa ni izdajalska kakor »Die Wacht am Rhein«! A britko so se varali. Čim so začeli peti, zaropotali so njih nemški in laški součenci ter jih pozvali, naj odnehajo! Lepi nazori o ravnopravnosti! Quod licet Jovi non licet bovi.

V tej buki in vrišču vstopil je v krčmo prof. Comparrè, ki ni bil prisoten, ko so prepevali ono nemško pesem, tjer je izjavil, da, kakor imajo Nemci pravico peti nemško, Lahi laško, tako imajo tudi Slovani pravico peti slovensko, toda, je pristavil — in tu nehava vsa njegova pravicoljubnost in pa tudi logika — ker je naša gimnazija nemška, naj se poje le nemško! Razumete-li vi, cenjeni čitatelji, to logiko? Ali pribiti moramo, da je isti prof. Comparrè ves čas izleta

govoril z dijaki le laški; to seveda zato, ker je gimnazija nemška!!

Ta g. prof. je tudi znan kakor slovanofob ter je pokazal to svojo mržnjo nasproti Slovanom s tem, da je večkrat v šoli, ko je slišal slovanško besedo, rekel: Gehen Sie nach Russland, wenn Sie russisch sprechen wollen. (Pojte v Rusijo, če hočete govoriti ruski!) — To je prav tako, kakor nam govorijo židovsko-italijanski listi.

Ali se boste torej žudili, ako boste čuli, da naši učenci slabo napredujejo na c. k. nemški gimnaziji?

Saj taki profesorji ne morejo čutiti nobene ljubezni do svojih dijakov nemškega jezika in mišljenja! Ni možno! In teh je dobrot tretjina vseh dijakov na tem c. k. zavodu. Omeniti imam morda še, — kar se bo zdelo morda kakšnemu malenkostno a nam se dozdeva važno, ker tudi to svetljuje čustvovanje nemških profesorjev, ter kaže, kako svobodno smejo oni na dan se svojo barvo — da na mizi v konferenčni sobi leže žigice »Südmareke«. — Naj le poskusijo slovenski profesorji imeti na isti mizi užišalice družbe »sv. Cirila in Metodija«!!

Taki so torej c. k. profesorji na c. k. gimnaziji! Kako more biti položene naših dijakov na tem c. k. zavodu — to naj si izvaja vsakdo. Mi pa smo hoteli omeniti samo facts.

Našim dijakom pa priporočamo najtopleje, naj bodo ravnopravni pridni in marljivi, da zmorejo vse težave, ki jim navstajajo ob teh razmerah!

Izpit iz anglesčine. Na c. kr. učiteljsku v Gorici je napravila te dni izpit iz anglesčine učiteljica na naši dekliški Ciril-Methodijevi šoli pri Jakobu v Trstu, č. sestra Marija Bonaventura Kunet. Častitamo!

Nam tudi prav! Prejeli smo: Današnji »Piccolo« pripoveduje, da je neki živinozdravnik prejel neki sodni poziv v slovenskem jeziku, da je moral hoditi precej časa, predno se mu je posrečilo, da je dobil človeka, ki mu je raztolmačil vsebino tega poziva!

To je sicer pretiravanje, ker bi menili mi, da živinozdravnik kakor inteligentna oseba gotovo pozna vsaj deželne jezike. Recimo pa, da dotičnik res ne pozna slovenskega jezika, potem vernjemo, da mu je bilo sitno iskati si tolmača. Ali, ako je bilo istemu težko — kako težko pa mora biti še le revnim slovenskim strankam, ki morajo v največ slučajih iskati tolmačev, da morejo umeti laške pozive!

Zakon je menda tu za vse državljane in ne samo za vas, gospoda od »dedne kulture«! — Ni-li tako?! Ako nočete vsprejemati slovenskih pozivov, pa bodite dosledni in ne zahtevajte, da se slovenskim strankam pošiljajo italijanski pozivi. Vsakemu svoje! Vsem naj meri enaka mera!

Mi menimo, da bi se dala stvar prav na tihem urediti! Potem kar odpade vsako namišljeno »slaviziranje« in — italijaniziranje.

Dokler pa imate vi pravico pošiljati Slovincem — laške pozive, imajo Slovenci isto pravico pošiljati vam — slovenske pozive!!

Če le hočete, pa bo vstreženo nam in — vašim živinozdravnikom!

»Italianamente«. Kar trdimo mi vedno in kar je jasno kakor beli dan, je to, da se laški socijalisti čutijo prej Italijane in še le potem socijaliste.

Zadnji čas je bil v Trstu drž. posl. ital. zbornice, g. Ferri.

Sedaj opisuje v rimskem »Avanti« utise svojega potovanja in pravi med drugim: Tornavo dalle conferenze di Trento, Rovereto, Pola e Trieste, tutto ancora vibrante dell' accoglienza lieta di quei compagni e di quel pubblico italianamente entusiasta.

Brez komentarja!

Oklic in prošnja. Od srede jutraj, dne 13. maja, se pogreša učenec I. gimnazijakega razreda, Filip Starc iz Barkovlj pri Trstu. Istega dne jutraj se je rečeni učenec podal v šolo, ali povrnil se ni več domov. Strah pred kaznijo, ki jo je imel dostati istega dne popoldne v šoli, ga je menda napotil, da ni šel niti v šolo, niti se ni povrnil domov.

Dečko je v 14. letu; telesno je precej razvit, a ne prav močan. Obraz mu je inteligenten in ima na kratko ostržene, kostanjaste lase. Obleža je v sivkasto suknjico, modre hlače in na glavi nosi modro angleško čepico.

Čuje se, da jo je dečko mahnil na Opčine in od tam naprej, menda proti Ljubljani. S seboj bi moral imeti še 4 knjige, ako jih ni kje skril.

V imenu grozno prestrašene družine naprošen je vsakdo, osobito c. kr. orožništvo na vseh postajah, da, ako kje najdejo dečka, blagovole naj nemudoma naznaniti to družini Starce Barkovlje hšt. 180, katera jim izreka že vnaprej svojo najsrčnejšo hvaležnost.

»Slovanško pevsko društvo« vabi vse svoje gospičice, gospe in gg. pevce na skupno vajo, katera se bo vršila danes zvečer ob 8. uri in pol. Naprošeni so vsi, da se v polnem številu vdeležijo nocojsnje vaje.

Koncert »Slovanškega pvskega društva«. Sinoči je bila skupna vaja vseh pevcev in pevk in orkestra. Že sinoči je bil efekt vseh pevskih točkov najlepši in smo se uverili po vspehu sinočnje skušnje, da nam je za nedeljo pričakovati krasnega umetniškega užitka že od »Slovanškega pvskega društva« smega. A če pomislimo, da je godba stavila na vsopred same divne točke svetovnoznanih slovanških umetnikov in da bo orkester pod znano izbornim osebnim vodstvom gospoda kapelnika Teply a, in da bomo slednjič slišali tudi odličnega gosta — umetnice gospičice Gerbičeve, moremo biti uverjeni, da v nedeljo zvečer doživimo pravi »dogodek« na polju pevske in orkestralne umetnosti.

V nedeljo?!

V nedeljo bo dan veselice, Zato le vai, le vai v »Penice« Tam naš »Slovanški pevski zbor« Trst in okolice vzdigne gor!

Velika Ciril-Methodijeva narodna veselica v Trstu. Na zborovanju dne 10. t. m. se je določila v nazočnosti odposlancev vseh društev nastopna vrsta, po kateri nastopijo naša pevska društva na veliki narodni veselici na korist naše šolske družbe sv. Cirila in Metodija dne 5. julija, na praznik naših blagovestnikov. Vrsta je sledeča:

1. »Primorec« Trebče. 2. »Slava« sv. Marija Magdalena. 3. »Skala« sv. Križ. 4. »Slovan« Padriče. 5. »Hajdrih« Prosek. 6. »Zvon« Opčina. 7. »Zarja« Rojan. 8. »Slovenska čitalnica« sv. Jakob. 9. »Adrija« Barkovlje. 10. »Danica« Kontovelj. 11. »Lipa« Bazovica. 12. »Bratovščina« sv. Cirila in Metodija. Trst. 13. »Zastava« Lonjer. 14. »Slovanško pevsko društvo« Trst. 15. »Kolo« Trst. 16. »Vesela« Škedenj. 17. »Zvezda« sv. Ivan.

V odbor »Delavskega podp. društva« so bili na občenem zboru izvoljeni gospodje: Predsednik: prof. Mate Mandić, odborniki: Bajt Luka, Bolonič Ivan, Brnčič Fran. Gerbec Avgust, Geržina Ludvik, Gorjup Iv., Gregorovič Mate, Hlad Josip, Jaklič Ivan, Kolb Josip, Kukar Ivan, Lestan Fran, Lestan Martin, Perhave Jakob, Perušek Vinko, Prele Štefan, Prelog Andrej, Primožič Fran, Renko Jakob, Rustja Andrej, Štuler Avgust in Visjan Leopold.

Namestniki: Besednjak Fran, Jež Filip, Renko Vinko, Sajevec Ivan, Skrinjar Martin in Ukovič Ivan.

V sinočnji svoji prvi seji se je odbor konstituiral tako-le:

I. podpredsednik g. Perušek Vinko, II. podpredsednik g. Brnčič Fran (predsednika voli občni zbor in je bil izvoljen, kakor smo že sporočili, gosp. prof. Mandić).

Tajnik gg.: Kukar Iv., Geržina Ludvik; blagajnik: g. Perhave Jakob; knjigovodje gg.: Visjan Leopold in Bolonič Ivan; knjižničar: gosp. Gorjup Ivan.

Društveni gospodarji gg.: Prele Štefan, Prelog Andrej, Primožič Fran, Gerbec Avgust in Rustja Andrej.

Zdravstvena komisija gg.: Lestan Fran, Sajevec Ivan, Jež Filip, Renko Jakob in Kolb Josip.

Zastavonoše gg.: Hvastja Ivan, Andrejčič Fran in Škapin Ivan.

Društveno razsodišče gg.: Hervatin Miha in Može Peter (občni zbor je izvolil gg.: Čarga Fran in Presen Miha — vsi štirje skupaj pa g. Godnika Frana).

Pregledovalce računov gg.: Ahtik Josip, Besednjak Ivan in Mavria Miha.

Veselični ošek gg.: Štuler Avgust, Bolonič Ivan, Renko Jakob in Jaklič Ivan.

Nadzorniki za tekoče upravno leto gg.: Gregorič Josip, Kodrič Vekoslav, Švigel Andrej, Sancin Ivan-Drejšč, Nusdorfer Ivan, Lestan Martin, Bezek Anton, Franetič Josip, Mlakar Matevž, Pipan Ivan, Kopeček Ivan, Krt Danijel, Gorjup Ivan, Vrabeč Valentin, Zlobec Anton, Samec Matija, Saksida Josip, Hvastja Ivan in Kreševič Štefan.

Nadzornice gospe: Franičević Amalija, Pahor Marija, Gorjup Marija, Jazbec Marija, Jež Uršula, Rustja Marija, Špilar Josipina, Žgur Marija in Ženko Marija.

Vesti iz ostale Primorske.

Dražbe premišnin. V soboto, dne 16. maja ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premišnin: ulica Barriera vecchia 12, obnvala na izbero; ulica Farneto 29, hišna oprava; ulica San Maurizio 1, hišna oprava; ulica Ferriera 10, hišna oprava; Passeggio S. Andrea 23, hišna oprava in glasovir; ulica Rossetti 12, hišna oprava; ulica S. Giovanni 3, verniž; Piazza Carlo Goldoni 10, hišna oprava, mehanično orodje in bicikli; ulica Poste nuove 1, 330 škatelj papirja za pisma, 45 rizem družega papirja in 120 kartonov; ulica Solitario 20, 8 konjev in železna blagajna.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 12.2, ob 2. uri popoldne 17.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.5. — Danes plima ob 11.55 predp. in ob 10.55 pop.; oseka ob 6.3 popoldne in ob 5.42 popoldne.

Vesti iz Kranjske.

* **Najstarejši aktivni podčastnik** naše armade je ognjičar, naš kranjski rojak Fran Iglič. Isti se je rodil leta 1829 v Selu pri Ljubljani. Uslužben je v zalogi smodnika pri Ljubljani.

* **Hrošči.** Na Kranjskem je letos nenavadno veliko hroščev. Po nekaterih krajih na večer kar vse brenči. »Slovenec« meni, da bi morali tudi letos sistematično uničevati te škodljivce. V to naj bi se navajali tudi šolski otroci, i naj bi se dajale nagrade kakor se je delalo včasih.

* **Smrt vsled — gladi.** V »Slovenec« čitamo, da so v nekem jarku na Ročici — pri Jesenicah — našli mrtvega 22-letnega Antona Cigale-ta z Notranjskega. Podal se je bil iz Ročne doline od dela proti Hrušici, da bi šel v Idrijo na nabor, a je na poti omagal in tudi umrl vsled — gladi.

Vesti iz Koroške.

+ **Židovski agentje.** Celovski »Mir« priobčuje doli sledeči slučaj, ki naj bi ljudstvu našemu v obče služil v resno posvarilo, da bi se varovalo pred raznimi židovskimi agentji in ki priča, kako usiljiva in zavratna je ta golazen.

»Mir« pišejo iz Beljaka:

Pri nekem tukajšnjem manjšem trgovcu se je pred nekoliko časa oglašil krivonos židovski agent in je ponujal svoje blago. Trgovec ki je bil bolan in v postelji, ga je hotel odpraviti, češ, da ne rabi ničesar. Ker pa Žid le ni hotel oditi, mu je nazadnje obljubil: če bo potreboval, bo že pisal. Toda on da ne naroči več, nego za kakih deset goldinarjev in še to samo tedaj, če bo res potreboval. Sedaj še le je Žid odšel. Ali glej, čez nekoliko časa je dobil trgovec dva zaboja, čeprav ni naročil ničesar, in prekanjeni Žid mu je poslal račun še le tri tedne pozneje, ki se je glasil na 170 kron. Trgovec je seveda pisal, da ni naročil ničesar in da torej tudi ne vsprejme blaga, ker z ozirom na svojo malo prodajalno ne more za toliko naenkrat naročiti. Ali Žid si je dobil na nerazumljiv način lastno ročni podpis trgovca, potem pa je sam napisal na podpisani papir naročila za blago, in sicer še tako, kakoršojega trgovec v svoji prodajalni ne rabi. Vprašalo se je/odvetnika, in ta je zmigaval z ramami rekši, da bi v pravdi brzkone zmagal Žid in trgovec bi moral vrh tega še stroške plačati. Hočeš, nočeš, moral je trgovec vzeti blago in plačati 170 kron. Dogodek zopet kaže, da moramo biti proti židovskim oderuhom previdni. Kmet tudi rad kupuje na sejmi pri Židih, češ, da je po ceni. Toda le verjami, da si bil očitno opeharjen, ker židovsko blago še polovico tega ni vredno, kar si dal zanje.

Brzjavna poročila.

Trgovinska pogodba s Srbijo

DUNAJ 15. (B) Gospodarski osek poslanske zbornice je razpravljal danes popoldne nujni predlog radi odpovedi srbske trgovinske pogodbe. Po debati, katere so se udeležili poslanci Iro, Licht, dr. Ellenbogen, sekojski načelnik Rössler in Dulemba ter predsednik Skene, je stavil posl. dr. Ellen-

bogen predlog, naj se predlog, ki je v razpravi, stavi na stran. Za Ellenbogenov predlog je bila sicer večina, toda pokazalo se je, da je odsek nesklepčen.

Odlikovanje dveh škofov v Nemčiji.

METZ 15. (B.) Cesar Viljem je podelil kardinalu-knezoškofu dr. Koppu veliki križ reda rubečega orla in knezoškofu dr. Fischerju v Kolonji mali orlov red druge vrste s zvezdo.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 14. (B.) Iz različnih krajev macedonskega vilajeta prihajajo vznemirljive vesti, da se namreč grozi od turške strani, da treba dati bolgarskemu prebivalstvu enako lekeijo, kakor v minulih letih Armencem, s čemer da bi soglašal tudi sultan.

LONDON 15. (B.) »Daily Chronicle« javlja iz Aten, da so tamkaj v kleti nekega bolgarskega trgovca našli novih dinamitnih bomb.

CARIGRAD 14. (B.) Jutri dospeta semkaj dva švedska častnika za reorganizacijo orožništva.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarске zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, me-
derni sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Urar F. Pertot
— TRST —
ulica dele Poste 1, vogal ulice Carintia.
Prodaja srebrne ure od 3 gld.
naprej, zlate ure od 8 gld. naprej.
Velikanska množina ur za birmo.
Izbor stenskih ur, regulatorjev
i. t. d.
Popravlja vsakovrstne ure po
jako zmerni ceni.

Priporočamo

svoje škropil-
nice proti pe-
ronospori, pri-
poznano naj-
boljše in druge gumijeve
trakove za cepljenje trt,
take, kakoršnje je proda-
jala kmetijska in vrtnarska
družba; orala, mlatilnice,
slamorenice, stiskalnice in
sploh vse stroje in orodje
za kmetijstvo in oskrbnijstvo; brizgal-
nice za vsako rabo itd.
— Popravlamo tudi vse, najbolje. —
Cenike pošljemo radovoljno na zahtevo.
ŽIVIC i dr.
v trgovinski ulici 2 (pri trgu vojašnice)

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Albert Brosch

TRST - UL. S. Antonio 5. - TRST
kožuhar in izdelovalec čepic.

ODLIKOVAN NA RAZSTAVI v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in čepic za civilne in vojaške osebe.

Izraja vse poprave najhitreje in ekonomično. Shranjuje kožuhovino in misko obleko ter jamči za vsako škodo proti molem in ognju.

PREDNO KUPITE - - - PERILO

blagovolite obiskati

veliko skladišče angleške platenine in kotenine
trrdke

Vittorio Gasperini

TRST - ul. Nuova 15. - TRST

kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.

Kdor nakupi blaga za 10 K vdoči poseben dar.

VZORCI SE NE DAJAJO.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko.

Snovij za moške obleke

v velikem izboru, najmodernejše vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalca sukna

Maccari & Pross

ulica Maccanton št. 3.

Na zahtevanje se izvrše od izvrstnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorci brezplačno in franko.

✦ Zahtevajte ✦

bogato ilustrovani cenik pariškega blaga od gumijs, ki obsega jako zanimive novosti ter se pošilja gratis in franko.

Gummiwaaren Etablissement J. Schwarzmande
L. DUNAJ, Rothenturmstrasse 16.

Gulielmo Brod & C.º

poznana trrdka s

POHIŠTVOM

najelegantnejše vrste

ZAJAMČENE KAKOVOSTI

po najnižjih cenah

Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Prodajalnica obuval Julija Romanelli CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gld. 3.20, rumena,
po gld. 3.50
Specijaliteta ubuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gld. 3.50
nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90
Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

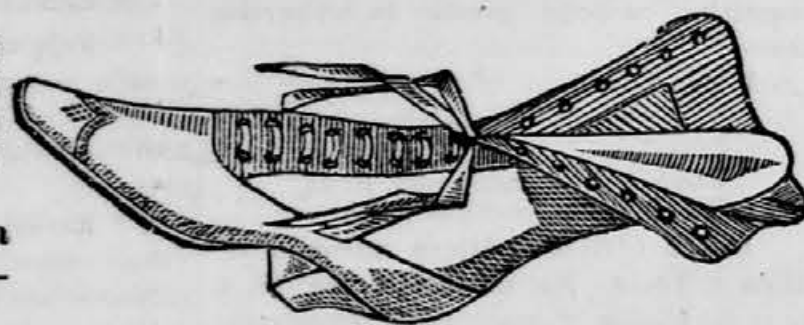
Največa zaloga obuvala v deželi

čevljarnice v Mödling-u

Trst, Corso 27

Gorica ul. Caserma 9

črni moški čevlji od gld. 3.50 do 8.50
barv. " " " " 5.00 " 7.50
ženski čevlji " " " " 3.50 " 8.50
ženski nizki odprti " " " " 2.50 " 4.75



Velik izbor obuvala za
- deklice in dečke. -

V trgovini se govori slovensko, italijansko in nemško.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST - ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) - TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, ktere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)



priporoča slavnemu občinstvu v Trstu

in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Manifakturna trgovina

trrdke GIUSEPPE BOLLE

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

priporoča:

bisalke od bombaža . . . od 15 nvč. naprej
" " platna . . . " 20 " "
" " " " " 25 " "
" " na meter . . . " 18 " "

kakor tudi bogat izbor žepnih rut, prtenin, maj, nogovic, pogrinjal za postelje, pregrinjal itd. itd.

Cene zelo nizke.

Ženitbena ponudba.

Državni uradnik, prijetne zunanosti, dobroščer in miren, udovec 43 let, z dvema ljubima deklicama, se želi zopet poročiti z gospico ali vdovo od 30 let naprej. Pogoji ljubezen od otrok in nekaj dote ter primerna izobrazba.

Diskretnost zagotovljena.

Resne in neanonimne ponudbe naj se pošljejo na upravo lista »Edinost« pod šifro »Domovinstvo«.

MUZIKALIJE-

Katalogi za

Klavir

Harmonium

Gosli

Cello

Citre

Komorno godbo

Orkester

Kitaro

Pesmi

Humoristiko

Zbore

Duette, Tercete

Dela za učenje

itd. razpošilja

brezplačno

in franko

OTTO MAASS

Zaloga Muzikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 91

Na prodaj so železni okovi za okna, vrata in okna od skladišča. Naslov ulica Zonta št. 1.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavnica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarke hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojaške zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš. 7. Telefon 469.

Prodaja manifakturnega blaga SALARINI

v ulici Ponte della Fabra št. 2.

in podružnica

„Alla città di Sonda“

ulica Poste nuove št. 9. (Brunerjeva hiša)

Velika zaloga izgotovljenih oblek za moške in dečke. Velik izbor oblek za moške od gld. 6.50 po 24, za dečke od gld. 4. do 12. suknene jope s velikim izboru od gld. 3. do 8. zimske močne - dodajte jope z ovratnikom od astrahana od gld. 5 - 14, ravno take podšite s kožuhovino po gld. 12. 3. Površne suknje v velikem izboru od gld. 18 - 3. Jopice za dečke v raznih oblikah in barvah, volnene blazice od gld. 2.50 - 4.50, finejše od gld. 5 - 9. Velik izbor oblek za otroke in dečke od 3 - 12 let od gld. 2.50 - 10. Haveloki za moške in dečke po najnižjih cenah. Hlače od moleskina (zlojdeva koža) za delavce izgotovljene v lastni predilnici na roko v Korminu.

Črtane močne srajce za delavce gld. 1.20. Velika zaloga snovij za moške obleke na mater al tudi za naročbe na obleke, ki se izgotovi z največjo točnostjo v slučaju potrebe v 24 urah. V podružnik v ulici Poste nove se sprejemajo izdelovanja oblek po meri ter se še posebno vdočiva vsake vrste oblek v raznih risanicah in merah za moške in dečke.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predudjme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu
(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.